

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om återhämtning och resolution av centrala motparter

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om återhämtning och resolution av centrala motparter (RP 212/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 39/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 1 kap. 2 §, 3 § 1 mom. 3 punkten och 4 § 2 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom., av dem 1 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 361/2017, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhetsområde

Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, är den nationella resolutionsmyndighet som ska säkerställa stabiliteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och värdepappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter samt upprätta en resolutionsplan för värdepapperscentralen.

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

Verket är också resolutionsmyndighet enligt artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

Bestämmelser om verkets uppgifter, befogenheter och organisering av verksamheten vid återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Verket får avvika från de strukturella arrangemang som avses i artikel 3.3 i den förordningen på det sätt som avses i punkt 7 i den artikeln. Bestämmelser om verkets befogenheter finns dessutom i 12 kap. 1 § 2, 4 och 5 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014).

Verket hör till finansministeriets förvaltningsområde och ministeriet ansvarar för styrningen av verket. Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om verkets administrativa ställning.

Verket förvaltar stabilitetsfonden, nedan *fonden*, som står utanför statsbudgeten och är sammansatt av den resolutionsfond för stabilitetsavgifter som avses i 4 kap. och av insättningsgarantifonden för insättningsgarantiavgifter som avses i 5 kap.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *resolutionslagen* lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag,

4 §

Uppgifter

Bestämmelser om målen för verkets verksamhet och om verkets uppgifter finns dessutom i resolutionslagen, EU:s resolutionsförordning och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

7 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Samarbete med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen samt med övriga myndigheter

Verket ska samarbeta med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen vid planeringen och beredningen av resolutionsåtgärder enligt resolutionslagen och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, vid uppföljningen av beslut samt vid fastställande av insättningsgarantiavgifter, stabilitetsavgifter och av EU:s stabilitetsavgifter.

— — — — —

3 §

Informationsskyldighet

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska verket, trots sekretessbestämmelserna, utan dröjsmål till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen överlämna information som det innehar om ärenden som enligt verkets bedömning kan

- 1) ha märkbar betydelse för stabiliteten på finansmarknaden eller för finansmarknadens utveckling,
 - 2) orsaka betydande störningar i det finansiella systemets funktion, eller
 - 3) påverka kontinuiteten i de centrala motparternas, clearingmedlemmarnas eller deras kunders, kreditinstitutens eller värdepappersföretagens verksamhet.
- — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

— — — — —

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 1 kap. 1 § 3 och 4 mom., 7 kap. 1 § och 8 kap. 6 § 3 mom., av dem 8 kap. 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 514/2019, samt

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

fogas till 2 kap en ny 24 a § och till 8 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 514/2019, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Utöver bestämmelserna om centrala motparter i denna lag finns bestämmelser om centrala motparter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan *EMIR-förordningen*, samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

På en värdepapperscentral och central motpart som har sitt säte i Finland tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag, EU:s förordning om värdepapperscentraler, EMIR-förordningen, förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter eller av annan lagstiftning som gäller värdepapperscentraler och clearingverksamhet.

2 kap.

En värdepapperscentralers verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

24 a §

Återhämtning och resolution av centrala motparter

Bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. På centrala motparter tillämpas också 12 kap. 7 §, 17 kap. 4 § 2 mom. och 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), nedan *resolutionslagen*.

Finansministeriet är behörigt ministerium enligt artikel 3.8 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Bestämmelser om myndigheten för finansiell stabilitet som den centrala motpartens resolutionsmyndighet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014).

Bestämmelser om myndigheternas uppgifter, verksamhet, samarbete och informationsutbyte finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

7 kap.

Återhämtning och resolution av värdepapperscentraler

1 §

Resolutionsmyndighet

Myndighetsuppgifterna vid planering av resolution av en värdepapperscentral enligt detta kapitel hör till Verket för finansiell stabilitet enligt lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, nedan *verket*, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i resolutionslagen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Påföljdsavgift

Bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är, utöver 1 och 2 mom., försummelse att iaktta eller överträdelse av följande bestämmelser i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter:

- 1) bestämmelserna i artikel 9 om upprättande, upprätthållande och uppdatering av återhämtningsplaner,
- 2) bestämmelserna i artikel 13 om lämnande av information för upprättande av resolutionsplaner, och
- 3) bestämmelserna i artikel 70.1 om den centrala motpartens skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten, om den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera.

Utöver vad som föreskrivs i 1—3 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses 1—3 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som antagits med stöd av direktivet om aktieägarrättigheter, EU:s förordning om värdepapperscentraler och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 41 a § 1, 14 och 16 mom., sådana de lyder, 41 a § 1 mom. i lag 524/2021 och 41 a § 14 och 16 mom. i lag 205/2022, och *fogas* till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022 och / , en ny 21 a-punkt och till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 976/2021 och 205/2022, ett nytt 11 mom. som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

21 a) personer som avses i artikel 82.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*,

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda i artikel 2.37 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter avsedda medlemmar i den centrala motpartens högsta ledning eller andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart i de situationer som avses i artikel 82.1 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse eller försummelse av en bestämmelse som avses i 20 kap. 1 § 2 eller 4 mom. i kreditinstitutslagen, 15 kap. 2 § 2 eller 5 mom. i lagen om investerings-tjänster, 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 8 kap. 6 § 2 eller 3 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst tio

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms och påföljdsavgiften för en fysisk person till högst fem miljoner euro.

Om en påföljdsavgift som avses i 13 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 led d eller 11.4 i förordningen om referensvärden, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är störst. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Trots det som föreskrivs i 10—15 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 11 kap. 21 § i värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 11 kap. 21 § 6 mom., sådant det lyder i lag 1209/2014, som följer:

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

21 §

Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbudande

Det uppkommer ingen skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbudande, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på att Verket för finansiell stabilitet, som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), utövar resolutionsbefogenheter enligt 9—11 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014). Ingen skyldighet uppkommer heller, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på tillämpning av sådana resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som föreskrivs i avdelning V i Europaparlamentets och

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014) 1 § 1 mom. 5 punkten och 5 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 5 punkten i lag 360/2017 och 5 § 1 mom. i lag 249/2021, och
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 360/2017, nya 6 och 7 punkter som följer:

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

5) värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017),

6) sådana clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*, och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,

7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

5 §

Grundavgift

Grundavgiftens belopp i euro samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

Avgiftsskyldiga	Avgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	1 000
sparbank enligt 1 § i sparbankslagen	1 000
andelsbank eller kreditinstitut i andelslagsform enligt 1 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	1 000
annat kreditinstitut	1 000
centralinstitut för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	1 000
holdingföretag för ett kreditinstitut	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori A	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori B	1 000
filial till ett tredjelands kreditinstitut	1 000
värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	1 000
tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	1 000
värdepapperscentral	25 000
clearingmedlem som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,	10 000
central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	100 000

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 3 kap. 5 § 4 mom. samt rubriken för och 1 § i 19 kap., av dem 3 kap. 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 234/2021, samt

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

fogas till 19 kap. en ny 2 § som följer:

3 kap.

Bedömning av avvecklings- och omorganiseringmöjligheter

5 §

Undanröjande av hinder för avveckling och omorganisering av en koncern

Om de hinder som konstaterats i rapporten har sin grund i att gruppen befinner sig i en sådan situation som avses i 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten, ska koncernens moderföretag inom två veckor efter mottagandet av rapporten enligt 2 mom. i denna paragraf föreslå verket möjliga åtgärder och tidsplanen för dessas genomförande i syfte att säkerställa att institutet uppfyller minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder och, i förekommande fall, det sammanlagda buffertkravet. I tidsplanen för genomförandet av de föreslagna åtgärderna ska hänsyn tas till orsakerna till det hinder som verket konstaterat. Verket ska bedöma huruvida de åtgärder som koncernens moderföretag föreslagit effektivt minskar eller avlägsnar det hinder enligt 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten som verket konstaterat. Verket ska samråda med Finansinspektionen när bedömningen görs.

19 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Kallelse till bolagsstämma för att öka kapitalet

För institut som är börsbolag får kallelse till extra bolagsstämma där det fattas beslut om en kapitalökning enligt 11 kap. 1 § i aktiebolagslagen eller sådan inlösen av aktier enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen, ogiltigförklaring av aktier enligt 12 § i det kapitlet eller minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap. i den lagen som leder till en ökning av det egna kapitalet med avvikelse från 5 kap. 19 § 4 mom. i aktiebolagslagen utfärdas senast 10 dagar före bolagsstämman, om

1) ökningen av institutets kapital är nödvändig för att undvika att institutet ställs under resolutionsförvaltning enligt 4 kap. 1 eller 5 § i denna lag, och

2) Finansinspektionen har vidtagit en åtgärd enligt 11 kap. 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen eller ett ombud enligt 10 a § i det kapitlet har tillsatts för institutet.

För att 1 mom. ska kunna tillämpas ska det i institutets bolagsordning finnas en bestämmelse om möjlighet att tillämpa en kortare kallelsetid i de situationer som avses i 1 mom. Beslut om en sådan ändring av bolagsordningen ska med avvikelse från 5 kap. 30 § i aktiebolagslagen fattas av bolagsstämman med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna.

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

Vid tillämpningen av 1 mom. tillämpas inte aktiebolagslagens 5 kap. 5 § 2 mom. om underrättelse om ett ärende som ska tas upp för behandling på bolagsstämman och inte bestämmelsen i 6 a § i det kapitlet om tidsfristen för aktieägarnas rätt att delta. Med avvikelse från 5 kap. 22 § i aktiebolagslagen ska den i 1 mom. i denna paragraf avsedda bolagsstämmans handlingar hållas tillgängliga för aktieägarna först från det att stämmokallelsen utfärdades.

Vad som i 1—3 mom. föreskrivs om börsbolag tillämpas också på börsandelslag.

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i 8 kap. 6 § 4—6 mom. ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om företagssanering (47/1993) 2 § 2 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 490/2015, och
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 490/2015, en ny 5 punkt som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Saneringsförfarandet gäller inte

4) institut som har ställts under resolutionsförvaltning enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014),

5) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 257/2022 rd

Helsingfors 31.1.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare